

Tale ved urandemonstration i København fredag d. 31. juli kl. 15-16

I Det Økologiske Råd har vi nu i flere år engageret os i kampen imod uranudvinding i Grønland, sammen med den grønlandske miljøorganisation Avataq og de danske NOAH og Vedvarende Energi. Vi advarer imod uranudvinding, fordi miljøkonsekvenserne kan blive uoverskuelige. En udvinding af uran vil efterlade millioner af tons affald med indhold af radioaktive og giftige stoffer. Oprydningen kan blive en alvorlig belastning for Grønland, både miljømæssigt og økonomisk. Sammen med Avataq inviterede vi sidste år den hollandske forsker Jan Willem Storm til København og til Nuuk for at fortælle om risici ved uranudvinding ved specielt Kvanefjeld. Han peger bl.a. på, at de enorme mængder affald skal opbevares i en sø nær Kvanefjeld, og der er endnu uklart om mineselskabet har tænkt sig at overdække dette affaldslager for i det mindste at reducere udvaskningen af radioaktive og giftige stoffer¹. En anden international ekspert, tyske Gerhard Schmidt, peger på, at Kvanefjelds-planerne ikke vil leve op til EU's mineaffaldsdirektiv². Grønland er jo ikke medlem af EU, men Grønlands regering har sagt, at en uranmine skal leve op til de bedste internationale standarder – og det er altså ikke tilfældet med de planer som mineselskabet har lagt frem. Samtidig er eksport af uran en risikabel affære – der er fare for at uran kan falde i de forkerte hænder og blive brugt til våbenfremstilling.

Nogle vil sikkert sige til os: Jamen, må der slet ikke være erhvervsudvikling i Grønland? Skal landet bare ligge hen som et museum over fangersamfund? Nej, selvfølgelig ikke. Men for det første er der muligheder for minedrift, som ikke giver nær så store miljørisici som uranudvinding. Der findes f.eks. forekomster af sjældne jordarter, der ikke ligger sammen med uran, som de gør ved Kvanefjeld. For det andet skal man passe på med at fokusere ensidigt på minedrift. Her vil jeg minde om rapporten ”Til gavn for Grønland”, som blev udgivet i januar sidste år og udarbejdet af Grønlands og Københavns Universitet i samarbejde, med professor Minik Rosing som formand³. Rapporten advarede imod at satse ensidigt på mineraludvinding som middel til at forbedre Grønlands økonomi, bl.a. pga. den store usikkerhed, der ligger i om der kan skabes rentable storskalaprojekter samt i de svingende råvarepriser på verdensmarkedet. Minik Rosing skrev bl.a. at det ville kræve indtægter fra 24 vellykkede storskalaprojekter at erstatte bloktilskuddet fra Danmark, og i dag er der kun 5-6 kendte forekomster, som i bedste fald kan udvikles til storskalaprojekter. Udvalget advarede derfor imod, at en ensidig satsning på mineraludvinding ville skygge for en mere realistisk videreudvikling af bl.a. turisme og fiskeri.

Lad os derfor være enige om at støtte op om videreudvikling af Grønland, men uden at gå på kompromis med de umistelige naturværdier, som Grønland rummer, eller med hensynet til befolkningens sundhed i Sydgrønland. Derfor siger vi nej til uranudvinding

Christian Ege, sekretariatsleder, Det Økologiske Råd

---

¹ <http://ecocouncil.dk/en/udgivelser/artikler/energi-og-klima/2326-kronik-kvanefjeld-mineprojektet-er-ikke-baeredygtigt>

² Gerhard Schmidt, Ökoinstitut: http://atomposten.blogspot.dk/2015/06/uranmineprojektet-i-kvanefjeld_25.html.

³ http://nyheder.ku.dk/groenlands-naturressourcer/rapportogbaggrundspapir/Til_gavn_for_Gr_nland.pdf